

10 Αυγούστου 2015

# **Διασωθέντα κειμήλια του Ιερομάρτυρα Σμύρνης Χρυσοστόμου**

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)



Φωτο:saint.gr

## Του **ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΒΙΚΕΤΟΥ**

Στην Σμύρνη στρέφεται η σκέψη σήμερα, καθώς από το 1992 με απόφαση της

Εκκλησίας Ελλάδος τιμάται **κάθε χρόνο την Κυριακή προ της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού μνήμη του τελευταίου Μητροπολίτη της Χρυσόστομου (Καλαφάτη)** του από Δράμας, ο οποίος βρήκε μαρτυρικό θάνατο, αφού κατακρεουργήθηκε από τον φανατισμένο τουρκικό όχλο κατά την ανακατάληψη της Σμύρνης από τον τουρκικό στρατό, στις 27 Αυγούστου ( 9 Σεπτεμβρίου με το νέο ημερολόγιο) 1922, μετά από εντολή του Νουρεντίν Πασά.

Επίσης, σήμερα τιμάται η μνήμη και «των συν αυτώ αγίων αρχιερέων Γρηγορίου Κυδωνιών, Αμβροσίου Μοσχονησίων, Προκοπίου Ικονίου, Ευθυμίου Ζήλων καθώς και των κληρικών και λαϊκών», που σφαγιάσθηκαν κατά τη Μικρασιατική Καταστροφή».



**Ο Χρυσόστομος γεννήθηκε το 1867 στην Τρίγλια της Βιθυνίας**, στην Προποντίδα. Ήταν γιος του Νικολάου Καλαφάτη και της Καλλιόπης Λεμωνίδου, οι οποίοι απέκτησαν συνολικά 6 παιδιά, 2 αγόρια και 4 κορίτσια. Ο μεγαλύτερος αδελφός του Χρυσοστόμου ονομαζόταν Ευγένιος. Ο πατέρας του ήταν νομομαθής

και αντιπροσώπευε συμπολίτες του ενώπιον των τουρκικών δικαστηρίων. Επίσης, αναμιγνυόταν στα κοινά και εκλεγόταν δημογέροντας. Η μητέρα του ήταν ευλαβής χριστιανή και αναφέρεται ότι τον είχε τάξει στην Παναγία. Σπούδασε στην Θεολογική Σχολή της Χάλκης, όπου σώζεται στα αρχεία της η εναίσιμος (διδασκτορική) διατριβή του με θέμα «Θέσις θεολογική περί του ότι μόνη των τριών μεγάλων Χριστιανικών Εκκλησιών η Ορθόδοξος Ανατολική εστίν η αληθής», η οποία εκπονήθηκε το 1891.



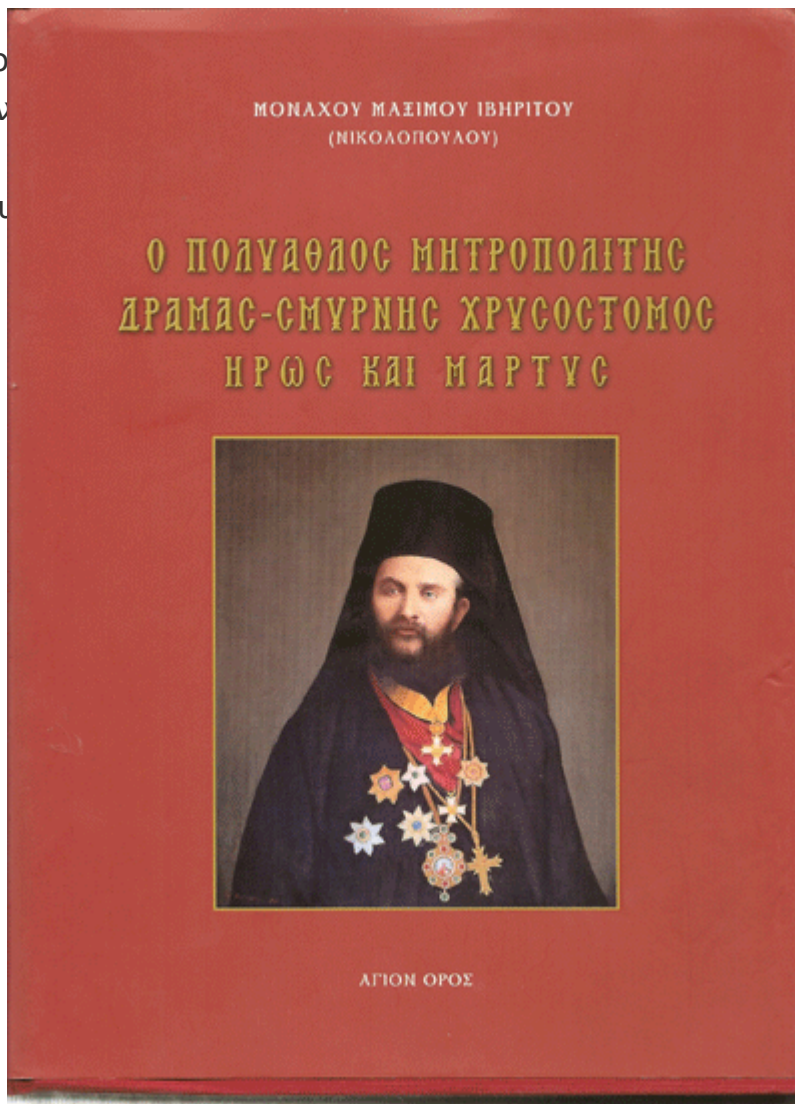
**Στο Εθνολογικό Μουσείο Αθηνών** στις αίθουσες της Παλαιάς Βουλής των Ελλήνων, σε περίοπτη θέση, ο επισκέπτης συναντά μέσα σε βιτρίνες την αρχιερατική μίτρα του Σμύρνης Χρυσόστομου, ένα σάκο του, ένα εγκόλπιο, ένα Σταυρό ευλογίας, επιγονάτια, επιμάνικα, ζώνες, ωμοφόριον, αρχιερατική ράβδος κ.α. Τα κειμήλια αυτά διασώθηκαν, σύμφωνα με τον μακαριστό μακαριστό Μητροπολίτη Αυστρίας Χρυσόστομο Τσίτερ, ανεψιό του Σμύρνης, από τους Θωμά Βούλτσο και Νικόλαο Σοφοκλέους, οι οποίοι, πριν την είσοδο των στρατευμάτων του Κεμάλ στη Σμύρνη, με οδηγίες του ιερομάρτυρα τα έστειλαν για φύλαξη στο θωρηκτό του Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού «Λήμνος». Μαζί με τα άμφια εστάλησαν για φύλαξη έγγραφα του Σμύρνης Χρυσόστομου.

**Τα άμφια** δωρήθηκαν το 1927 στο Εθνολογικό Μουσείο Αθηνών από τις αδελφές και την νύφη του Εθνομάρτυρα. Αρχιερατικός σάκος του Αγίου Χρυσόστομου Σμύρνης δωρήθηκε στο Μουσείο Μπενάκη σύμφωνα με την επιθυμία του μακαριστού Μητροπολίτη τέως Αυστρίας κυρού Μιχαήλ. Πρόκειται για τον δεύτερο από τους δύο Αρχιερατικούς σάκους που είχαν δοθεί από τον Άγιο Χρυσόστομο στην αδελφή του Εριφύλη σύζυγο Ηρακλή Τσίτερ και από εκείνη εν συνεχεία στον υιό της Χρυσόστομο, τον μετέπειτα μητροπολίτη Αυστρίας. Από τον τελευταίο οι δύο Αρχιερατικοί σάκοι κληροδοτήθηκαν στο διάδοχό του Μιχαήλ. Εκείνος δώρησε εν ζωή τον ένα από αυτούς στην Ι. Μονή Διονυσίου του Αγίου Όρους και τον άλλο με τη διαθήκη του στο Μουσείο Μπενάκη.



Όπως είχε γράψει το  
επιμελήτρια της Βυζαντινής  
Μαρία Λεμονή, κόρη  
Αρχιερατικός σάκος φυ

δωσε στην  
κυνδάκη, η κ.  
Μιχαήλ. Ο  
χε ιδιόχειρο



σημείωμα του δωρητή.

**Ο λόγιος μοναχός π. Μάξιμος Ιβηρίτης (Νικολόπουλος) στο πολυσέλιδο έργο του για τον Χρυσόστομο Σμύρνης** αναφέρει ότι Αρχιερατικοί σάκοι του Αγίου φυλάσσονται επίσης στην Ι. Μονή Αγίου Νεκταρίου στο Γαργηττό Αττικής, στο Μουσείο Μακεδονικού Αγώνος στη Θεσσαλονίκη, στην Ι. Μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στα Καμένα Βούρλα Φθιώτιδος, στην Ι. Μονή Τοπλού στη Σητεία της Κρήτης. Ένας ακόμα Αρχιερατικός σάκος υπήρχε στα κατάλοιπα του Αρχιεπισκόπου Αμερικής κυρού Ιακώβου Κουκούζη, χωρίς όμως να είναι γνωστό εάν βρίσκεται στα χέρια των κληρονόμων του μακαριστού Ιακώβου ή αλλού.

Τα έγγραφα τα φύλαγε ο Μητροπολίτης Αυστρίας και λίγο πριν την εκδημία του τα δώρησε στο Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, το οποίο το

2000 εξέδωσε το τρίτομο έργο «Το Αρχείο του Εθνομάρτυρα Σμύρνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ». Το έργο επιμελήθηκε ο Κωνσταντινουπολίτης, Αλέξης Αλεξανδρής, σήμερα πρέσβης της Ελλάδος στην Γενεύη.

## **ΑΣΜΑΤΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ**

Πλήρη Ασματική Ακολουθία του αγίου ιερομάρτυρος Σμύρνης Χρυσοστόμου, η οποία περιλαμβάνει: Μικρό και Μεγάλο Εσπερινό, Όρθρο (με το Συναξάριο), και τα ψαλλόμενα στη Θεία Λειτουργία, συνέταξε ο μακαριστός **Μητροπολίτης Πατρών Νικόδημος** (Βαλληνδράς).

Το απολυτίκιο του είναι:

Ήχος γ´. Θείας πίστεως.

*Μέγαν μάρτυρα ή Έκκλησία, μέγαν ήρωα τὸ ἔθνος σύμπαν, τὸν τῆς Σμύρνης ὑμνοῦμεν Χρυσόστομον. Καὶ γὰρ γενναίως ἀθλήσας ὑπέμεινεν ὑπὲρ πατρίδος καὶ πίστεως θάνατον. Ἱεράρχου τε ὑπόδειγμα ἑαυτὸν ἀνέδειξε, τὸν στέφανον λαβὼν τὸν ἀμαράντινον.*

Πρόσφατα είχα την εξαιρετική τιμή να λάβω από την Μονή Αγίου Παύλου του Αγίου Όρους ένα φάκελλο, ο οποίος περιείχε την «**ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, Του νέου, Μητροπολίτου Σμύρνης και των συν αυτώ υπέρ της Ορθοδόξου Πίστεως και των δικαίων του Ελληνισμού μαρτυρησάντων**», την οποία συνέγραψε το 1936, 56 χρόνια πριν από την επίσημη διακήρυξη της αγιότητας του, ο μακαριστός σήμερα Νικόλαος Αβούρης, πρωτοπρεσβύτερος τότε και Ιεροκήρυκας Ζακύνθου.

Ο Άγιος Ιερομάρτυρας Χρυσόστομος Σμύρνης με το μαρτύριο του έκανε πράξη τον λόγο του Κυρίου: «Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων... Ἐμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται».

**Πηγή:** [panagiotisandriopoulos.blogspot.gr](http://panagiotisandriopoulos.blogspot.gr)